

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi eurooppalaisen standardoinnin rahoituksesta”

KOM(2005) 377 lopullinen — 2005/0157 COD

(2006/C 110/03)

Neuvosto päätti 16. syyskuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 21. helmikuuta 2006. Esittelijä oli Antonello **Pezzini**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 15.—16. maaliskuuta 2006 pitämässään 425. täysistunnossa (maaliskuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 140 ääntä puolesta ja 1 vastaan 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen varman, selkeän ja avoimen oikeudellisen kehityksen laatimisesta eurooppalaisen standardoinnin rahoitukselle, kun otetaan huomioon standardointijärjestelmän merkitys sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle ja Euroopan teollisuuden kilpailukyvyille sekä eurooppalaisten teknisten standardien rooli yhteisön lainsäädännön ja politiikan tukemisessa.

1.2 Komitea painottaa, että eurooppalainen standardointi on — ja sen on oltava vastaisuudessaakin — vapaaehtoista toimintaa, jota asiasta kiinnostuneet osapuolet harjoittavat tavoitteenaan laatia standardeja ja muita standardointituotteita tarpeidensa mukaan.

1.3 Komitea suosittelee neuvostolle, Euroopan parlamentille ja komissiolle, että yhteisön standardointipolitiikan tulisi olla entistä aloitteellisempaa. Sen tulee olla perustavan tärkeä osa politiikkaa, jota unioni harjoittaa äskettäin uudistetun Lissabonin toimintasuunnitelman toteuttamiseksi, ja sen avulla tulee edistää aidon ”standardointikulttuurin” kehittymistä unionin ja jäsenvaltioiden elimissä sekä yrityksissä osana sisäistä ja kansainvälistä strategiaa.

1.4 Komitea pitää olennaisen tärkeänä, että vahvistettuun eurooppalaiseen standardointijärjestelmään osallistuvat täysipainoisesti kaikki sidosryhmät — erityisesti kansalaisjärjestöt, pk-yritykset, kuluttajajärjestöt ja ympäristönsuojelujärjestöt — ja että henkilöstön pätevyitysmkoulutusta tuetaan myös rahallisesti.

1.5 Komitea korostaa, että erityisesti nk. uuden lähestymistavan direktiivien ansiosta eurooppalainen standardointi on keskeistä sisämarkkinoiden toiminnalle ja vakiintumiselle aloilla, jotka liittyvät kansanterveyteen, turvallisuuteen sekä ympäristön- ja kuluttajansuojeluun. Lisäksi sen avulla voidaan varmistaa monien alojen — etenkin liikenteen ja televiestinnän — yhteentoimivuus. Standardoinnin avulla voidaan muun muassa parantaa yritysten kilpailukykyä, sillä se edistää tuotteiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta sisä- ja maailmanmarkkinoilla.

1.6 Komitean mielestä tulee varmistaa, että strategisesti tärkeään ja välttämättömään eurooppalaiseen standardointijär-

jestelmään liittyvien toimien varainhoito on moitteetonta ja kestävä ja että järjestelmän avulla voidaan saavuttaa yhteistyön yhteiset tavoitteet. Lisäksi tulee taata tarvittavat hallinnolliset ja rahoitusedellytykset yhtäältä järjestelmän riippumattomuuden ja puolueettomuuden säilyttämiseksi ja toisaalta sen toiminnan ja standardien tuottamisen tehostamiseksi.

1.7 Komitea katsoo, että ehdotettu kokonaisbudjetti ei ole riittävä eurooppalaisen standardointijärjestelmän ylläpitämiseksi kyseisen viisivuotiskauden ajan. Budjetin on oltava suurempi kuin nykyiset kaksi prosenttia, jotta standardeja voidaan tuottaa ja levittää vapaasti ja jotta voidaan vastata laajentuneen, 25 jäsenvaltiota käsittävän ja tulevaisuudessa edelleen laajentuvan unionin tarpeisiin.

1.8 Komitea korostaa seuraavien seikkojen merkitystä:

— Standardoinnin eurooppalaisten keskuselinten rahoituksen tulee olla mahdollisimman avointa ja varmaa. Tulee ilmaista selkeästi, millaiset eurooppalaisten standardointielinten tarjoamista infrastruktuureista ja menetelmäpalveluista aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä standardien tuottamisen yhteydessä. Standardit syntyvät teknisten komiteoiden asiantuntijoiden työn tuloksena.

— Rahoitusmenettelyjä tulee yksinkertaistaa ja tehostaa. Tässä yhteydessä tulee taata yksittäisten kiinteämääräisten kustannusten hyväksyminen, jotta vältetään monimutkaiset tilinpitomenettelyt, joihin kuluu usein noin 30 prosenttia myönnetystä rahoituksesta.

— Eurooppalaisten standardointielinten tuottamiin palveluihin tulee soveltaa hankintamenettelyjä, joiden yhteydessä noudatetaan tosiasiallisesti palvelun tuottajan ja hankkijan eli eurooppalaisen standardointielimen ja Euroopan komission välistä tasavertaista kumppanuutta (*equal partnership*). Tämä ei kuitenkaan koske vapaaehtoisia standardeja, jotka pysyvät standardointielinten omaisuutena.

1.9 Eurooppalaiset standardointielimet tarjoavat standardien tuottamisen edellyttämät infrastruktuurit ja palvelut. Ne eivät kuitenkaan tuota standardeja, vaan standardit syntyvät teknisten asiantuntijoiden työn tuloksena. ETSK:n mielestä tämä seikka tulisi mainita tärkeänä yksityiskohtana ehdotuksen perustelukappaleissa.

1.10 Komission ehdottama 134 miljoonan euron kokonaisbudjetti vuosiksi 2006–2010 ei vaikuta aivan riittävältä.

2. Perustelut

2.1 Komitea on aina puoltanut sitä, että eurooppalaista standardointia hyödynnettäisiin yhteisön politiikassa ja lainsäädännössä entistä enemmän, jotta tekninen standardointi leviäisi yhteiskunnan ja yritysten tarpeiden mukaisesti mm. seuraaville uusille aloille: palvelut, tieto- ja viestintätekniikka, liikenne, kuluttajansuoja ja ympäristönsuojelu.

2.2 Tietoisuus standardoinnin eduista yritysmaailmalle lisääntyy erityisesti yrittäjien ja muiden sidosryhmien keskuudessa ja ilmenee siten, että merkittävimmät eurooppalaiset standardointielimet (CEN, Cenelec ja ETSI) vahvistuvat ja että kaikki sidosryhmät — erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset — osallistuvat täysipainoisesti standardien laatimiseen.

2.2.1 Kun otetaan huomioon kyseisten elinten tarjoamat mahdollisuudet edistää Lissabonin strategiassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista, ETSK toivoo, että järjestäytyneellä kansalaisyhteiskunnalla olisi huomattava edustus niiden hallintoneuvostoissa.

2.3 CENissä, Cenelecissä ja ETSIssä ⁽¹⁾ toteutettaviin standardointiprosesseihin osallistuvat täysipainoisesti mm. ANEC, ETUI-REHS, Normapme ja uusimpana marraskuussa 2002 perustettu ECOS ⁽²⁾. Tavoitteena on tehostaa kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden mukanaoloa ja osallistumista kyseisiin prosesseihin.

2.4 Komitea on useaan otteeseen ⁽³⁾ ilmaissut kannattavansa standardointialan nykyisen lainsäädäntökehyksen uudistamista siten, että se vastaisi entistä paremmin eurooppalaisten teknisten standardien ja lainsäädännön yksinkertaistamisen viimeaikaista kehitystä ja kyseisiin seikkoihin liittyviä haasteita sekä lainsäädännön parantamisen ⁽⁴⁾ periaatetta, laajentuneen unionin teollisuuspolitiikan ⁽⁵⁾ suuntaviivoja ja sisämarkkinasstrategian vuosien 2003–2006 painopisteitä ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ CEN = Euroopan standardointikomitea. Cenelec = Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea. ETSI = Euroopan telealan standardointilaitos.

⁽²⁾ ANEC = kuluttajien edustuselin; ETUI-REHS (ent. TUTB) = työtekijöitä edustava elin; Normapme = pk-yrityksiä edustava elin; ECOS = ympäristöjärjestöjen yhteenliittymä.

⁽³⁾ EYVL C 48, 21.2.2002; EUVL C 74, 23.3.2005.

⁽⁴⁾ KOM(2002) 278 lopullinen.

⁽⁵⁾ KOM(2002) 714 lopullinen.

⁽⁶⁾ KOM(2003) 238 lopullinen.

2.5 Komitea on ottanut kantaa myös sen puolesta, että eurooppalaiselle standardoinnille luotaisiin vakaa ja oikeusperustaltaan luja rahoituskehys. Samoin tulee varmistaa, että niin komissio kuin jäsenvaltiotkin osallistuvat standardointitoimien, eurooppalaisen infrastruktuurin sekä eurooppalaisten standardointielinten synergian parantamista koskevien toimien rahoittamiseen. Tavoitteena on toiminnan tehostaminen eurooppalaisten teknisten standardien tuotantoprosessissa ja kansainvälisten standardien edistämiseksi.

2.5.1 Lisäämällä jäsenvaltioiden edustajien osallistumista voitaisiin varmistaa, että tietyille kohderyhmille tarkoitettuja standardeja tuotetaan yhä laadukkaammin ja täsmällisemmin.

2.6 Eurooppalaisen teknisen standardoinnin kehittäminen on olennaisen tärkeää 25 valtion unionin sisämarkkinoiden tehokkaan ja tasapainoisen toiminnan takaamiseksi. On siis tärkeää varmistaa, että yhteisön tason elimet pystyvät reagoimaan tehokkaasti

— uuden lähestymistavan mukaisiin vaatimuksiin

— markkinoiden yhteentoimivuusvaatimuksiin

— kilpailukykyyn liittyviin velvoitteisiin ja mahdollisuuksiin, joilla on yhä suurempi merkitys kansainvälisillä markkinoilla.

2.7 Vuonna 2004 CEN hyväksyi yhteensä noin 1 200 eurooppalaista standardia ja Cenelec noin 400. CENin ja Cenelecin eurooppalaisia standardeja on siis nyt yhteensä noin 15 000.

2.8 Komitean mielestä näin hyvän tuloksen mahdollistaneet ominaisuudet tulee säilyttää kokonaisuudessaan, ja niitä tulee mahdollisuuksien mukaan vahvistaa. Komitea katsoo, että uusi oikeusperusta — perustamissopimuksen 95 ja 157 artikla, joilla säännellään standardointitoimien rahoitusta — ei saa millään tavoin vaarantaa standardointiprosessin luonnetta ja keskeisiä ominaispiirteitä, vaan standardoinnin tulee vastedeskin olla riippumatonta ja perustua vapaaehtoisuuteen ja yhteisymmärrykseen.

2.9 Toisaalta komitea tiedostaa, että keskeisten eurooppalaisten elinten rahoituskehystä on tärkeää rationalisoida, lujittaa ja vakiinnuttaa. On syytä ottaa huomioon myös se, että teknisnormatiivisten standardien hyödyntäminen on lisääntynyt viimeksi kuluneina vuosina.

2.9.1 Kiinnostusta standardointijärjestelmän hyödyntämiseen uusien kaupan esteiden välttämiseksi on yhä enemmän. Standardoinnin avulla voidaan edistää Euroopan teollisuuden tuotteiden, palvelujen ja prosessien kilpailukykyä sekä kehityksen taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien toteutumista Lissabonin strategian mukaisesti.

2.10 Yhteisön tasolla ei toistaiseksi ole oikeudellista viitekehystä, jolla säänneltäisiin nimenomaisesti teknisen standardoinnin rahoitusta ja jonka avulla komissio voisi myöntää lisärahoitusta kaikkiin standardointitoimiin.

2.10.1 Kuten tiedetään, standardointiin liittyy mm. seuraavien alojen toimia: tieto- ja viestintätekniikka, liikenne, ympäristön- ja kuluttajansuojelu, prosessi- ja elintarviketurvallisuus, normien laatimista edeltävä ja sen kanssa samanaikainen tutkimustyö, palveluala ja uudet julkaisumuodot (*new deliverables* ⁽⁷⁾).

2.11 Toisaalta tulee varmistaa, että keskuselinten eli CENin, Cenelecin ja ETSIn toiminta on yhä johdonmukaisempaa ja vakaampaa, etenkin kun otetaan huomioon uusien jäsenvaltioiden liittyminen ja unionin tulevat laajentumiset.

2.12 Kansalliset standardointielimet voivat rahoittaa toimintaansa tuotteista ja palveluista saatavilla suorilla tuloilla, mutta yhteisön tason elimet ovat täysin riippuvaisia jäsenmaksuista ja EU:lta ja Eftalta saatavasta lisärahoituksesta. Ne vaikuttavat monin tavoin riittämättömiltä, eikä niiden avulla pystytä takaamaan eurooppalaisen standardointijärjestelmän tehokkuutta ja vakautta.

2.13 Neuvosto kehotti vuonna 2002 hyväksymisessään päätelmissä viranomaisia pitämään standardointia strategisesti merkittävänä ja osoittamaan sitoutumisensa kyseiseen asiaan. Erityisenä keinona oli erillinen kannanotto, jonka tavoitteena oli standardointielinten tehokkuuden ja toimivuuden säilyttäminen.

2.14 Joulukuussa 2004 neuvosto merkitsi tiedoksi komission aloitteen, jonka tarkoituksena on institutionaalisten puitteiden uudistaminen ja uuden oikeusperustan luominen eurooppalaisen standardoinnin rahoitukselle ⁽⁸⁾. Tässä yhteydessä neuvosto kehotti komissiota, jäsenvaltioita sekä eurooppalaisia ja kansallisia standardointielimiä pohtimaan, miten eurooppalaisesta standardointijärjestelmästä saataisiin paras mahdollinen ja käytettävissä olevat resurssit voitaisiin hyödyntää mahdollisimman hyvin, sekä tutkimaan muita mahdollisuuksia standardoinnin toimivan rahoituksen varmistamiseksi Euroopassa ⁽⁹⁾.

2.15 Komissio on laatinut useita ehdotuksia ⁽¹⁰⁾ eurooppalaisen standardointijärjestelmän mahdollisista rahoitusmahdoista:

- malli, johon ei liity toimia
- rahoitus yksinomaan teollisuudelta ja sidosryhmiltä
- rahoitus yksinomaan jäsenvaltioilta ja kansallisilta standardointielimiltä

⁽⁷⁾ *New deliverables* tarkoittaa teknisiä eritelmiä, joihin sovelletaan tavalista yksinkertaisempia ja nopeampia, yhteisymmärrykseen perustuvia menettelyjä. Niiden avulla voidaan nopeasti vähentää markkinoiden epävarmuustekijöitä ilman pidempiä ja työlämpiä virallisia standardeja. *New deliverables* -asiakirjojen voimassaoloaika on rajallinen, ja niitä käytetään tietoyhteiskuntaan liittyvissä kysymyksissä. Ne liittyvät Euroopan standardointikomitean *Workshop Agreement* -asiakirjoihin.

⁽⁸⁾ Neuvoston päätelmät, 21.12.2004.

⁽⁹⁾ Neuvoston suositus B2, 21.12.2004.

⁽¹⁰⁾ SEC(2005) 1050, 19.8.2005 (ennakkoarviointi).

— lisäarvoon perustuva malli, jossa yhteisö osallistuu rahoitukseen.

2.16 Vaihtoehto, jossa koko rahoitus tulee teollisuudelta ja muilta sidosryhmiltä, olisi siinä mielessä rajoittava, että teknisiä standardeja tuotettaisiin lähes yksinomaan markkinalähtöisesti. Tarkoituksena olisi siis Euroopan kilpailukyvyn parantaminen maailmanmarkkinoilla.

2.16.1 Tällaisen rahoituksen etuna olisi, että se perustuu suoraan yritysten omaan haluun ja heijastaa markkinoiden tarpeita ilman ulkopuolisia rajoituksia. Sillä voisi kuitenkin olla myös syväkävyyttä vaikutuksia kaikkien edustettuina olevien tahojen — erityisesti pk-yritysten — etujen suojeluun ja etenkin suojelun tasapainoisuuteen.

2.17 Jos koko rahoitus saataisiin jäsenvaltioilta CENin, Cenelecin ja ETSIn jäseninä olevien standardointielinten kautta, saattaisivat yhteisön tason koordinointi ja Euroopan standardointijärjestelmän yhtenäisyys heikentyä.

2.17.1 Toisaalta kyseinen vaihtoehto voisi olla pitkälti perustamissopimuksessa esitettyjen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen.

2.18 Komission osallistumisen lisäämisestä olisi se hyöty, että yhteisön tasolla voitaisiin tuottaa runsaasti lisäarvoa tekniseen standardointiin. Yhteensopimattomat maakohtaiset standardit poistuisivat, ja yhtenäismarkkinoiden toiminta vahvistuisi myös siinä mielessä, että Euroopan teollisuustuotannossa syntyisi mittakaavasäästöjä.

2.18.1 Komissio voisi vaikuttaa standardointiprosessiin ja ohjata sitä yhteisön näkemysten mukaisesti. Lisäksi näkyvyys, yhtenäisyys ja tehokkuus saattaisivat parantua, mikä tukisi komission toimintalinjoja.

2.19 Uudehkojen tutkimusten ⁽¹¹⁾ mukaan CENin, Cenelecin ja ETSIn puitteissa tapahtuvan standardoinnin kustannukset ovat noin 700 miljoonaa euroa. Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

— eurooppalaisten standardointielinten institutionaaliset kustannukset: 26 prosenttia

— CENin hallinnointikeskuksen (CMC) hallintokustannukset: 2 prosenttia

— kustannukset kansallisten asiantuntijoiden osallistumisesta eri standardointikomiteoiden työskentelyyn: 72 prosenttia.

⁽¹¹⁾ Ronald Berger & Partners GmbH, joulukuu 2000.

2.20 Merkittävimmät rahoituslähteet ovat nykyisin

- EU:lta ja Eftalta saatavat maksut: 2 prosenttia
- hallituksilta saatavat maksut: 8 prosenttia
- teollisuudelta ja sidosryhmiltä saatavat maksut: 90 prosenttia.

2.21 Eurooppalaiselle standardoinnille myönnettävä rahoitustuki perustuu nykyisin useaan säädökseen, joista suurin osa ei sisällä nimenomaisia säännöksiä erityisesti rahoitusehdoista. Näiden säädösten nojalla komissio voi pyytää eurooppalaisia standardointielimiä (CEN, Cenelec, ETSI) laatimaan eurooppalaisia standardeja yhteisön politiikan tueksi.

2.22 Eurooppalaiselle standardoinnille myönnettävä rahoitustuki sisältyy yleisesti komission, Eftan ja eurooppalaisten standardointielinten kumppanuussuhteisiin, jotka määritellään 28. maaliskuuta 2003 allekirjoitetuissa yhteistyön yleisissä suuntaviivoissa.

2.23 Eurooppalaisen standardoinnin keskeisiä rahoituskohteita ovat

- vuosittain eurooppalaisten standardointielinten kanssa tehtävät toimintasopimukset, joilla pyritään parantamaan niiden keskussihteeristöjen toiminnan yhtenäisyyttä, tehokkuutta, laatua ja näkyvyyttä
- eurooppalaisen standardoinnin laadun parantaminen antamalla ulkopuolisten konsulttien arvioida yhdenmukaistettuja standardeja koskevia hankkeita ja käännättämällä tarpeen mukaan standardien lopullisia versioita
- palvelut eurooppalaisten standardien ja muiden standardointituotteiden laatimiseksi yhteisön politiikan ja lainsäädännön tueksi
- eurooppalaisen standardointijärjestelmän ja eurooppalaisten standardien edistäminen ja näkyvyyden lisääminen
- ulkopuolisten maiden tukeminen ja niiden kanssa tehtävä tekninen yhteistyö sekä kansainvälinen yhteistyö.

2.23.1 Standardoinnin avulla voidaan niin ikään vähentää kansainvälisen kaupan teknisiä esteitä neuvottelemalla sopimuksia WTO:n puitteissa — mm. sellaisissa yhteyksissä kuin TABD (*TransAtlantic Business Dialogue*) ja MEBF (*Mercosur European Business Forum*) — sekä sisällyttämällä eurooppalaiset tekniset standardit kansainvälisiin standardeihin (ISO, IEC, ITU).

3. Erityistä

3.1 Komitea katsoo, että eurooppalaisen standardointiprosessin erottamattomien ominaispiirteiden säilyttämiseksi ja standardoinnin pitämiseksi vastedeskin vapaaehtoisuuteen ja yhteis-

symmäryykseen perustuvana ja markkinalähtöisenä ehdotukseen tulisi lisätä seuraava uusi perustelukappale:

”Standardoinnin on oltava vastedeskin vapaaehtoisuuteen ja yhteisymmäryykseen perustuvaa ja markkinalähtöistä. Nämä ominaispiirteet tulee säilyttää, ja niitä tulee korostaa eurooppalaisen standardoinnin rahoitusta koskevassa uudessa yhteisön oikeusperustassa, joka liittyy komission lokakuussa 2005 hyväksymään eurooppalaisen standardoinnin toimintasuunnitelmaan. Kyseinen suunnitelma tulee saattaa vuosittain ajan tasalle yhteisymmäryksessä Euroopan standardointielinten ja sidosryhmien kanssa.”

3.2 Komitean mielestä teknologian nopea muuttuminen ei oikeuta teollisuutta luomaan yhä uusia, virallisen eurooppalaisen standardointiprosessin ulkopuolisia yhteenliittymiä ja foorumeja teknisten eritelmien laatimiseksi. Itse asiassa tämä saattaa heikentää eurooppalaisen standardoinnin perustekijöitä, joita ovat kaikille asiantuntijatahoille — etenkin pienille yrityksille — avoin osallistuminen, koko prosessin avoimuus ja vapaaehtoisuusperustan laajentaminen. Komitea pitääkin tärkeänä, että ehdotukseen lisätään seuraava uusi perustelukappale:

”Rahoituksen uuden oikeusperustan avulla tulee varmistaa, että standardointi tehostuu ja voimistuu, jotta voidaan vastata selkeän, avoimen ja vapaaehtoisen prosessin avulla uusien julkaisumuotojen⁽¹²⁾ — teknisten eritelmien ja raporttien sekä ohjeiden — asettamiin haasteisiin. Niiden yhteydessä eurooppalaisten standardointielinten tulisi voida ottaa huomioon kaikkien sidosryhmien ja erityisesti rakenteeltaan jäsentymättömien ja pienten toimijoiden tarpeet, mutta myös kuluttajajärjestöjen oikeudet vaatimukset.”

3.3 Tavoitteena tulee olla oikeusperustan vahvistaminen paitsi ”kaikkiin yhteisön politiikan ja lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin eurooppalaisiin standardointitoimiin myönnettävää yhteisön rahoitusta varten” myös eurooppalaisen standardointiprosessin voimistamiseksi, sillä se on Euroopan teollisuuden kilpailukyvyyn, kuluttajansuojelun sekä eurooppalaisten terveyden ja hyvinvoinnin suojelun kulmakivi. Ehdotuksen neljäs perustelukappale tulisiikin komitean mielestä muuttaa kuulumaan seuraavasti:

”On tarpeen vahvistaa selkeä, täydellinen ja yksityiskohdainen oikeusperusta kaikkiin yhteisön politiikan ja lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin eurooppalaisiin standardointitoimiin myönnettävää yhteisön rahoitusta varten sekä eurooppalaisen standardointiprosessin voimistamiseksi, sillä se on Euroopan teollisuuden kilpailukyvyyn, uuden ja innovatiivisen teknologian levittämisen, kuluttajansuojelun sekä eurooppalaisten terveyden ja hyvinvoinnin suojelun kulmakivi.”

⁽¹²⁾ Ks. alaviite 7.

3.4 Komitean mielestä ehdotuksessa tulisi tuoda nykyistä selvemmin esiin, että Euroopan standardointielimet eivät tuota teknisiä standardeja vaan yhteisön tason infrastruktuuripalveluja, joiden avulla osallistuvia sidosryhmiä edustavat asiantuntijat laativat standardit. Ehdotukseen tulisi siis lisätä kahdeksannen perustelukappaleen jälkeen seuraava uusi perustelukappale:

”Eurooppalaiset standardointielimet tuottavat lähinnä infrastruktuuripalveluja teknisten standardien laatimiseksi. Standardit syntyvät etupäässä sidosryhmien edustajien vapaaehtoisuuteen ja yhteisymmärrykseen perustuvan teknisen laadintamenettelyn tuloksena.”

3.5 ETSK ehdottaa, että päätösehdotuksen 3 artiklan (”Yhteisön rahoituksen kohteena olevat standardointitoimet”) 1 kohdan f alakohdan jälkeen lisättäisiin uudet alakohdat g ja h.

3.5.1 Kuten tämän lausunnon kohdassa 1.4 todetaan, on erittäin tärkeää järjestää asianomaisille toimijoille standardointialan koulutusta. Päätöksen 3 artiklaan ehdotetaan seuraavaa uutta g alakohtaa:

”koulutuksen järjestäminen sidosryhmien — erityisesti pienten yritysten, palvelu- ja jakelualan sekä heikosti jäsenyntyneiden organisaatioiden — edustajille yleisistä standardointiprosessiin liittyvistä kysymyksistä ja teknisistä erityiskysymyksistä eurooppalaisten ja kansainvälisten standardien ’yhteistuotannon’ mahdollisuuksien parantamiseksi”.

3.5.2 Jotta standardointiprosesseihin osallistuisi yhä useampia kansalaisyhteiskunnan toimijoita, on parannettava verkottumista. Päätöksen 3 artiklaan ehdotetaan seuraavaa uutta h alakohtaa:

”kansallisten/alueellisten standardointielinten välisen koordinoinnin lisääminen menetelmiä, menettelyjä ja toimintalinjoja sekä Euroopan laajuisia interaktiivisia tietoverkkoja koskevissa kysymyksissä”.

3.6 Rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt

3.6.1 Standardointielinten toiminta on rinnastettavissa yleistä taloudellista etua palvelevaan toimintaan, sillä sen avulla tuotetaan kansanterveyden, ympäristön ja kestävä kehityksen kannalta välttämättömiä palveluja.

3.6.2 ETSK:n mielestä eurooppalaisten standardointielinten keskussihteeristöjen toimintaa voitaisiin rahoittaa paitsi hanke- ja toiminta-avustuksin⁽¹³⁾ myös pyytämällä niitä tekemään ehdotuksia julkisia hankintoja (*procurement*) koskevan menettelyn mukaisesti. Periaatteena tulee siis olla joustavuuden lisääminen.

3.6.3 Ehdotuksen 5 artiklan (”Rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt”) 5 kohta: komitea katsoo, että eurooppalaisten standardointielinten ja komission välistä kumppanuutta koskevien puitesopimusten (ent. 5 art.) tulee perustua tasavertaiseen kumppanuuteen, eikä niitä tulisi laatia yksipuolisesti. Lisäksi tulee yksinkertaistaa hallintomenettelyjä ja hallinnollista valvontaa, pyrkiä välttämään raskaita sertifiointiin ja aiheutuneiden kustannusten tilintarkastukseen liittyviä järjestelyjä sekä ottaa käyttöön kokonaisjärjestely rajakustannusten sataprosenttisesti.

3.7 Ympäristönäkökohdat

3.7.1 Standardien perustavoitteiden — kaupankäynnin helpottamisen, elämänlaadun parantamisen sekä kansanterveyden ja prosessien ja palvelujen turvallisuuden edistämisen — lisäksi erityishuomiota on kiinnitettävä ympäristönäkökohtiin.

3.7.2 Esimerkin lähteenä on yhdenntetty tuotepolitiikka, jonka keskeisenä käsitteenä on ekologinen elinkaari⁽¹⁴⁾. Ympäristönäkökohtien tarkastelu yrityksessä ja paikallisella tasolla on jo sisällytetty EN ISO 14001 -standardiin, joka on hyväksytty eurooppalaiseksi standardiksi. Myös muut ISO 14000 -sarjan standardit (ympäristöasioiden hallinta) ovat tulleet käyttöön Euroopassa: ympäristömerkintöjä ja ympäristöväittämiä käsittelevä ISO 14020, ympäristönsuojelun tason arviointia käsittelevä ISO 14030 ja elinkaariarviointia (*Life Cycle Assessment*, LCA) käsittelevä ISO 14040.

3.8 Hallinnointi, toteutus ja seuranta

3.8.1 Komitean mielestä 6 artiklan 2 kohtaa tulisi muuttaa siten, että se sopii yhteen muutetun neljännen perustelukappaleen kanssa.

Bryssel 15. maaliskuuta 2006

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Anne-Marie SIGMUND*

⁽¹³⁾ KOM(2005) 377, 5 artiklan 2 kohta.

⁽¹⁴⁾ KOM(2003) 302 lopullinen.